

SIKKERHEDSDATABLAD

PUNKT 1: Identifikation af stoffet/blandingen og af selskabet/virksomheden

1.1. Produktidentifikator

Handelsnavn

MørTop

Produkt nr.

1055325

REACH registreringsnummer

Ikke anvendelig

1.2. Relevante identificerede anvendelser for stoffet eller blandingen samt anvendelser, der frarådes

Relevante identificerede anvendelser for stoffet eller blandingen

Mørtel

Anvendelser der frarådes

-

Den fulde ordlyd af evt. nævnte identificerede anvendelseskategorier findes i punkt 16.

1.3. Nærmere oplysninger om leverandøren af sikkerhedsdatabladet

Firmanavn og adresse

Marlon Tørmørtel A/S

Virkelyst 20

8740 Brædstrup

Tlf. 7575 4300

Fax: 7575 4243

Kontaktperson

Bent Vinther Rasmussen

E-mail

bvr@marlon.dk

SDS udarbejdet den

26-07-2017

SDS Version

2.0

1.4. Nødtelefon

Kontakt Gifflinien på tlf.nr.: 82 12 12 12 (åbent 24 timer i døgnet).

Se punkt 4 om førstehjælpsforanstaltninger.

PUNKT 2: Fareidentifikation

▼ 2.1. Klassificering af stoffet eller blandingen

Skin Irrit. 2; H315

Skin Sens. 1; H317

Eye Dam. 1; H318

STOT SE 3; H335

Den fulde ordlyd af H-sætningerne findes i punkt 2.2.

2.2. Mærkningselementer

▼ Farepiktogram

Udarbejdet på baggrund af EU forordningen 2015/830

▼ Signalord

Fare

▼ Risiko m.v.

Forårsager hudirritation. (H315)
Kan forårsage allergisk hudreaktion. (H317)
Forårsager alvorlig øjenskade. (H318)
Kan forårsage irritation af luftvejene. (H335)

▼ Sikkerhed

Generelt

Hvis der er brug for lægehjælp, medbring da beholderen eller etiketten. (P101).
Opbevares utilgængeligt for børn. (P102).

Forebyggelse

Bær beskyttelseshandsker/beskyttelsestøj/øjensbeskyttelse. (P280).

Reaktion

Ring til GIFTLINJEN/læge i tilfælde af ubehag. (P312).
VED KONTAKT MED ØJNENE: Skyl forsigtigt med vand i flere minutter. Fjern eventuelle kontaktlinser, hvis dette kan gøres let. Fortsæt skylning. (P305+P351+P338).

Opbevaring

Opbevares under lås. (P405).

Bortskaffelse

Indholdet/holderen bortskaffes i henhold til lokale affaldsregulativer. (P501).

▼ Oplysningspligtige indholdsstoffer

Portlandcement, Calciumdihydroxid

▼ 2.3. Andre farer

Produktet bliver ætsende, når det blandes med vand.

▼ Anden mærkning

Indholdet af vandopløseligt chromat er mindre end 2 ppm ved tør opbevaring i indtil 12 måneder fra produktionsdato. Ved opbevaring under fugtige forhold kan chromat reduktionen forringes.

▼ Andet

MAL kode, Kodenummer (1993): 00-4.

VOC

-

PUNKT 3: Sammensætning af/oplysning om indholdsstoffer

▼ 3.1/3.2. Stoffer/Blandinger

NAVN: Portlandcement
IDENTIFIKATIONSNUMRE: CAS-nr: 65997-15-1 EF-nr: 266-043-4
INDHOLD: 10 - <15%
CLP KLASSIFICERING: STOT SE 3, Skin Irrit. 2, Eye Dam. 1, Skin Sens. 1B
H315, H317, H318, H335

NAVN: Calciumdihydroxid
IDENTIFIKATIONSNUMRE: CAS-nr: 1305-62-0 EF-nr: 215-137-3
INDHOLD: 5 - <10%
CLP KLASSIFICERING: STOT SE 3, Skin Irrit. 2, Eye Dam. 1
H315, H318, H335

NOTE: L

NAVN: Titandioxid
IDENTIFIKATIONSNUMRE: CAS-nr: 13463-67-7 EF-nr: 236-675-5
INDHOLD: 2,5 - <5%
CLP KLASSIFICERING: NA

NAVN: Kaolin
IDENTIFIKATIONSNUMRE: CAS-nr: 1332-58-7 EF-nr: 310-194-1
INDHOLD: <0.1%
CLP KLASSIFICERING: NA

(*) Den fulde ordlyd af H-sætningerne findes i punkt 16. Arbejdshygiejniske grænseværdier er nævnt i punkt 8, såfremt de er tilgængelige.
L = Europæisk grænseværdi.

Andre oplysninger

Eye Cat. 1 Sum = Sum(Ci/S(G)CLi) = 5.3336 - 8.0004
Skin Cat. 2 Sum = Sum(Ci/S(G)CLi) = 1.6 - 2.4

PUNKT 4: Førstehjælpsforanstaltninger**4.1. Beskrivelse af førstehjælpsforanstaltninger****▼ Generelt**

Ved uheld: Kontakt læge eller skadestue - medbring etiketten eller dette sikkerhedsdatablad. Lægen kan rette henvendelse til Arbejds- og miljømedicinsk klinik, Bispebjerg Hospital, tlf. 35 31 60 60. Ved vedvarende symptomer eller ved tvivl om den tilskadekomnes tilstand skal der søges lægehjælp. Giv aldrig en bevidstløs person vand eller lignende.

Indånding

Bring personen ud i frisk luft og hold personen under opsyn.

Hudkontakt

Forurenede tøj og sko fjernes. Hud, der har været i kontakt med materialet vaskes grundigt med vand og sæbe. Hudrensning kan anvendes. Brug IKKE opløsningsmidler eller fortyndere.

Øjenkontakt

Fjern evt. kontaktlinser. Skyl straks øjnene med rigelige mængder vand (20-30 °C) indtil irritationen ophører og mindst i 15 minutter. Sørg for at skylle under øvre og nedre øjenlåg. Søg straks lægehjælp.

▼ Indtagelse

Giv personen rigeligt at drikke og hold personen under opsyn. Ved ildebefindende: Kontakt omgående læge og medbring dette sikkerhedsdatablad eller etiketten fra produktet. Fremkald ikke opkastning, medmindre lægen anbefaler det. Sænk hovedet, således at evt. opkast ikke vil løbe tilbage i munden og halsen.

Forbrænding

Ikke anvendelig

▼ 4.2. Vigtigste symptomer og virkninger, både akutte og forsinkede

Sensibiliserende virkninger: Produktet indeholder stoffer som kan give allergisk reaktion ved hudkontakt. Allergireaktionen indtræffer typisk 12-72 timer efter udsættelse for allergenet og sker ved, at allergenet trænger ind i huden og reagerer med proteiner i det øverste hudlag. Kroppens immunsystem opfatter det kemisk ændrede protein som fremmedlegeme og vil forsøge at nedbryde det.

Irritative virkninger: Produktet indeholder stoffer som er lokalirriterende ved hud/øjenkontakt eller ved indånding. Kontakt med lokalirriterende stoffer kan resultere i, at kontaktområdet bliver mere udsat for optag af skadelige stoffer som fx allergener.

▼ 4.3. Angivelse af om øjeblikkelig lægehjælp og særlig behandling er nødvendig

VED eksponering eller mistanke om eksponering: Søg omgående lægehjælp.

Oplysning til lægen

Medbring dette sikkerhedsdatablad.

PUNKT 5: Brandbekæmpelse**5.1. Slukningsmidler**

Anbefalet: alkoholbestandigt skum, kulsyre, pulvere, vandtåge.

Vandstråle bør ikke anvendes, da det kan sprede branden.

5.2. Særlige farer i forbindelse med stoffet eller blandingen

Hvis produktet udsættes for høje temperaturer, fx i tilfælde af brand, kan der dannes farlige nedbrydningsprodukter. Disse er: Carbonoxider. Nogle metaloxider. Brand vil udvikle tæt sort røg. Udsættelse for nedbrydningsprodukter kan udgøre en sundhedsfare. Brandfolk bør anvende egnet beskyttelsesudstyr. Lukkede beholdere, der udsættes for ild, afkøles med vand. Lad ikke vand fra brandslukning løbe ud i klokker og vandløb.

▼ 5.3. Anvisninger for brandmandskab

Ingen særlige krav.

PUNKT 6: Forholdsregler over for udslip ved uheld**▼ 6.1. Personlige sikkerhedsforanstaltninger, personlige værnemidler og nødprocedurer**

Undgå direkte kontakt med spildt stof.

▼ 6.2. Miljøbeskyttelsesforanstaltninger

Ingen særlige krav.

Udarbejdet på baggrund af EU forordningen 2015/830

▼ 6.3. Metoder og udstyr til inddæmning og oprensning

Fugt det spildte materiale med en vandforstøver ved risiko for støvdannelse under opsamling. Rengøring foretages for så vidt muligt med rengøringsmidler. Opløsningsmidler bør undgås.

▼ 6.4. Henvisning til andre punkter

Se punkt 13 "Bortskaffelse" om håndtering af affald. Se afsnittet om "Eksponeringskontrol/personlige værnemidler" for beskyttelsesforanstaltninger.

PUNKT 7: Håndtering og opbevaring

▼ 7.1. Forholdsregler for sikker håndtering

Rygning, indtagelse af mad og drikke er ikke tilladt i arbejdslokaler. Se afsnittet "Eksponeringskontrol/personlige værnemidler" for oplysning om personlig beskyttelse. Undgå direkte kontakt med produktet.

7.2. Betingelser for sikker opbevaring, herunder eventuel uforenlighed

Opbevares tørt.

▼ Lagertemperatur

Ingen data tilgængelige

7.3. Særlige anvendelser

Produktet bør kun bruges til anvendelser beskrevet i punkt 1.2.

PUNKT 8: Eksponeringskontrol/personlige værnemidler

8.1. Kontrolparametre

▼ Grænseværdier

Mineralsk støv, inert, respirabel
Grænseværdi: - ppm | 5 mg/m³

Mineralsk støv, inert
Grænseværdi: - ppm | 10 mg/m³

Kvarts, total, respirabel
Grænseværdi: - ppm | 0.1 mg/m³
Anm: K (K = Stoffet er optaget på listen over stoffer, der anses for at være kræftfremkaldende.)

Kvarts, total
Grænseværdi: - ppm | 0.3 mg/m³

Kaolin
Grænseværdi: - ppm | 2 mg/m³

Titandioxid
Grænseværdi: - ppm | 6 mg/m³

Calciumdihydroxid
Grænseværdi: - ppm | 5 mg/m³
Anm: E (E = Stoffet har en EF-grænseværdi.)

▼ DNEL / PNEC

Ingen data

8.2. Eksponeringskontrol

▼ Overholdelse af de angivne grænseværdier bør kontrolleres regelmæssigt. Se evt. At-vejledning D.7.1, Maj 2001

Generelle forholdsregler

▼ Udvis alm. arbejdshygiejne.

Eksponeringsscenarier

Såfremt der findes et bilag til dette sikkerhedsdatablad, skal de her i angivne eksponeringsscenarier efterkommes.

Eksponeringsgrænse

Erhvervsmæssige brugere er omfattet af arbejdsmiljølovgivningens regler om maksimumkoncentrationer for eksponering. Se arbejdshygiejniske grænseværdier ovenfor.

Udarbejdet på baggrund af EU forordningen 2015/830

Tekniske tiltag

Luftbårne gas- og støvkonzentrationer skal holdes lavest muligt og under de pågældende grænseværdier (se ovenfor). Brug evt. punktdugsugning såfremt almindelig luftgennemstøvnning i arbejdslokalet ikke er tilstrækkeligt. Sørg for synlig skiltning af øjenskyller og nødbruser.

Hygiejniske foranstaltninger

Ved hver pause i brug af produktet og ved arbejdets ophør skal eksponerede områder af kroppen afvaskes. Vask altid hænder, underarme og ansigt.

Foranstaltninger til begrænsning af eksponering af miljøet

Sørg for, at der ved arbejde med produktet forefindes opdæmningsmateriale i umiddelbar nærhed. Brug om mulig spildbakker under arbejdet.

Personligt værneudstyr

Generelt

Såfremt arbejdsprocessen er omfattet af bekendtgørelsen om arbejde med kodenumererede produkter (Arbejdstilsynets Bekendtgørelse nr. 302/1993), skal værnemidler vælges i overensstemmelse hermed. Se evt. produktets kodenummer i afsnittet om 'Fareidentifikation'. Anvend kun CE mærket værneudstyr.

Luftvejene

Såfremt ventilationen på arbejdsstedet ikke er tilstrækkelig, anvendes halv- eller helmaske med egnet filter eller luftforsynet åndedrætsværn. Valget beror på den konkrete arbejdssituation og varigheden af arbejdet med produktet.

Hud og krop

Særligt arbejdstøj bør anvendes.

Hænder

Brug beskyttelseshandsker. Den konkrete arbejdssituation kendes ikke. Kontakt handskeleverandøren for hjælp til valg af handsketype. Vær opmærksom på, at elastiske handsker strækkes ved brug. Handsketykkelsen og dermed gennembrudstiden reduceres dermed. Temperaturen i praksis i handsken er ca. 35 °C, mens standardtesten EN 374-3 er foretaget ved 23 °C. gennembrudstid er derfor reduceret med en faktor 3.

Øjne

Brug beskyttelsesbriller med sideskjold.

PUNKT 9: Fysiske og kemiske egenskaber

9.1. Oplysninger om grundlæggende fysiske og kemiske egenskaber

Fysisk tilstand	Pulver
Farve	Ingen data tilgængelige
Lugt	Ingen data tilgængelige
Lugttærskel (ppm)	Ingen data tilgængelige
pH	Ingen data tilgængelige
Viskositet (40°C)	Ingen data tilgængelige
Massefylde (g/cm ³)	Ingen data tilgængelige

Tilstandsændring og dampe

Smeltepunkt (°C)	Ingen data tilgængelige
Kogepunkt (°C)	Ingen data tilgængelige
Damptryk	Ingen data tilgængelige
Dekomponeringstemperatur (°C)	Ingen data tilgængelige
Fordampningshastighed (n-butylacetat = 100)	Ingen data tilgængelige

Data for brand- og eksplosionsfare

Flammepunkt (°C)	Ingen data tilgængelige
Antændelighed (°C)	Ingen data tilgængelige
Selvantændelighed (°C)	Ingen data tilgængelige
Eksplosionsgrænser (% v/v)	Ingen data tilgængelige
Eksplosive egenskaber	Ingen data tilgængelige

Udarbejdet på baggrund af EU forordningen 2015/830

▼ **Opløselighed**

Opløselighed i vand
n-octanol/vand koefficient

Opløselig
Ingen data tilgængelige

▼ **9.2. Andre oplysninger**

Opløselighed i fedt (g/L)

Ingen data tilgængelige

PUNKT 10: Stabilitet og reaktivitet

10.1. Reaktivitet

Ingen data

10.2. Kemisk stabilitet

Produktet er stabilt under de betingelser, som er angivet i afsnittet "Håndtering og opbevaring".

10.3. Risiko for farlige reaktioner

Ingen særlige

10.4. Forhold, der skal undgås

Ingen særlige

10.5. Materialer, der skal undgås

Stærke syrer, stærke baser, stærke oxidationsmidler og stærke reduktionsmidler

▼ **10.6. Farlige nedbrydningsprodukter**

Produktet nedbrydes ikke ved brug til anvendelser angivet i punkt 1.

PUNKT 11: Toksikologiske oplysninger

11.1. Oplysninger om toksikologiske virkninger

▼ **Akut toksicitet**

Substans	Art	Test	Eksponeringsvej	Resultat
Titandioxid	Rotte	LC50	Inhalation	6,28 mg/l (4 hours)
Titandioxid	Rotte	LD50	Oral	5000 mg/kg
Calciumdihydroxid	Kanin	LC50	Dermalt	>2500 mg/kg
Calciumdihydroxid	Rotte	LD50	Oral	>2000 mg/kg

Hudætsning/irritation

Forårsager hudirritation.

Alvorlig øjenskade/øjenirritation

Forårsager alvorlig øjenskade.

▼ **Respiratorisk sensibilisering eller hudsensibilisering**

Kan forårsage allergisk hudreaktion.

Kimcellemutagenicitet

Ingen data tilgængelige

Kræftfremkaldende egenskaber

Ingen data tilgængelige

Reproduktionstoksicitet

Ingen data tilgængelige

▼ **Enkel STOT-eksponering**

Kan forårsage irritation af luftvejene.

Gentagne STOT-eksponeringer

Ingen data tilgængelige

Aspirationsfare

Ingen data tilgængelige

▼ **Langtidsvirkninger**

Irritative virkninger: Produktet indeholder stoffer som er lokalirriterende ved hud/øjenkontakt eller ved indånding. Kontakt med lokalirriterende stoffer kan resultere i, at kontaktområdet bliver mere udsat for optag af skadelige stoffer som fx allergener.

Udarbejdet på baggrund af EU forordningen 2015/830

PUNKT 12: Miljøoplysninger

▼ 12.1. Toksicitet

Substans	Art	Test	Varighed	Resultat
Titandioxid	Fisk	LC50	96 h	1000 mg/l
Titandioxid	Alger	LC50	72 h	6, mg/l
Calciumdihydroxid	Fisk	LC50	96 h	50,6 mg/L
Calciumdihydroxid	Aktivt slam	LC50	96 h	198 mg/L
Calciumdihydroxid	Alger	EC50	72 h	184,57 mg/L

12.2. Persistens og nedbrydelighed

Substans	Nedbrydelighed i vandmiljøet	Test	Resultat
Ingen data tilgængelige			

12.3. Bioakkumuleringspotentiale

Substans	Potentiel bioakkumulerbar	LogPow	BCF
Ingen data tilgængelige			

12.4. Mobilitet i jord

Ingen data

▼ 12.5. Resultater af PBT- og vPvB-vurdering

Blandingen/produktet indeholder ingen stoffer, som er vurderet at være et PBT- og/eller vPvB-stof.

12.6. Andre negative virkninger

Ingen særlige

PUNKT 13: Bortskaffelse

13.1. Metoder til affaldsbehandling

Produktet er omfattet af reglerne om farligt affald.

▼ Affald

EAK-kode	Kemikalieaffaldsgruppe:
-	-

Særlig mærkning

-

Forurenet emballage

Emballager, med restindhold af produktet, bortskaffes efter samme betingelser som produktet.

Udarbejdet på baggrund af EU forordningen 2015/830

PUNKT 14: Transportoplysninger

14.1 – 14.4

Ikke farligt gods i henhold til ADR, IATA og IMDG.

▼ ADR/RID

14.1. UN-nummer	-
14.2. UN-forsendelsesbetegnelse (UN proper shipping name)	-
14.3. Transportfareklasse(r)	-
14.4. Emballagegruppe	-
Bemærkninger	-
Tunnelkode	-

▼ IMDG

UN-no.	-
Proper Shipping Name	-
Class	-
PG*	-
EmS	-
MP**	-
Hazardous constituent	-

▼ IATA/ICAO

UN-no.	-
Proper Shipping Name	-
Class	-
PG*	-

14.5. Miljøfarer

-

14.6. Særlige forsigtighedsregler for brugeren

-

14.7. Bulktransport i henhold til bilag II til MARPOL og IBC-koden

Ingen data

(*) Packing group

(**) Marine pollutant

PUNKT 15: Oplysninger om regulering

15.1. Særlige bestemmelser/særlig lovgivning for stoffet eller blandingen med hensyn til sikkerhed, sundhed og miljø

▼ Anvendelsesbegrænsninger

Produktet må ikke anvendes erhvervsmæssigt af unge under 18 år. Se Arbejdstilsynets bekendtgørelse nr. 239 af 6. april 2005 om unges arbejde for evt. undtagelser.

Krav om særlig uddannelse

-

Andet

-

Udarbejdet på baggrund af EU forordningen 2015/830

Kilder

Rådets direktiv 92/85/EØF om iværksættelse af foranstaltninger til forbedring af sikkerheden og sundheden under arbejdet for arbejdstagere som er gravide, som lige har født, eller som ammer. Gravides og ammendes arbejdsmiljø (At-vejledning A.1.8-5).

Arbejdstilsynets bekendtgørelse nr. 239 af 6. april 2005 om unges arbejde. Baseret på Rådets direktiv 94/33/EF af 22. juni 1994 om beskyttelse af unge på arbejdspladsen.

Arbejdstilsynets bekendtgørelse nr. 301 af 13. maj 1993 om fastsættelse af kodenumre med senere ændringer.

Arbejdstilsynets bekendtgørelse nr. 507 af 17. maj 2011 om grænseværdier for stoffer og materialer med senere ændringer.

Europa-Parlamentets og Rådets forordning (EF) nr. 1272/2008 af 16. december 2008 om klassificering, mærkning og emballering af stoffer og blandinger og om ændring og ophævelse af direktiv 67/548/EØF og 1999/45/EF og om ændring af forordning (EF) nr. 1907/2006 (CLP).

EU forordningen 1907/2006 (REACH) med tilpasninger.

15.2. Kemikaliesikkerhedsvurdering

Nej

PUNKT 16: Andre oplysninger

▼ Den fulde ordlyd af H-sætninger omtalt i punkt 3

H315 - Forårsager hudirritation.

H317 - Kan forårsage allergisk hudreaktion.

H318 - Forårsager alvorlig øjenskade.

H335 - Kan forårsage irritation af luftvejene.

Den fulde ordlyd af identificerede anvendelser omtalt i punkt 1

-

Andre mærkningselementer

-

Andet

Ved klassificeringen af blandingen i henhold til forordningen (EF) nr. 1272/2008, er vurderingerne baseret på følgende:

Klassificeringen af blandingen for sundhedsfarer er baseret på beregningsmetoderne i CLP.

Det anbefales at udlevere dette sikkerhedsdatablad til den faktiske bruger af produktet. Den nævnte information kan ikke bruges som produktspecifikation.

Oplysningerne i dette sikkerhedsdatablad gælder kun produktet nævnt i punkt 1 og er ikke nødvendigvis gældende ved brug sammen med andre produkter.

Ændringer i forhold til sidste væsentlige revision (første ciffer i SDS Version, se punkt 1) af dette sikkerhedsdatablad er markeret med en blå trekant.

Sikkerhedsdatabladet er valideret af

AW /CHYMEIA

Dato for sidste væsentlige ændring (Første ciffer i SDS version)

03-12-2013

Dato for sidste mindre ændring (Sidste ciffer i SDS version)

03-12-2013